

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
IMSP Institutul de Medicină Urgentă

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
OBSERVAȚIE ȘI ÎNREGISTRARE A
INDICAȚIILOR PENTRU TRANSFUZIE ȘI
ARGUMENTARE A REMEDIULUI
TRANSFUZIONAL**

CHIȘINĂU 2024

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/27 IMSP IMU
TITLU: PO Observație și înregistrare a indicațiilor pentru transfuzie și argumentarea remediului transfuzional	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

**Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei
în cadrul ediției procedurii operaționale.**

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.1.	Elaborat	Nicolae Doni.	Șef Cabinet de Transfuzie a Sângelui	04.08.2024	
1.2.	Verificat	Victor Gafton	Șef Departamentul Clinic Chirurgie	07.08.2024	
1.3.	Verificat	Igor Maxim	Vicedirector medical	14.08.2024	
1.4.	Verificat	Vovc Liviu	Șef secție Managementul Calității serviciilor medicale	06.08.2024	
1.5.	Aprobat	Diana Manea	Director al IMSP IMU	17.08.2024	

1. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 1			

**3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției
procedurii operaționale.**

Nr. crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1	2	3	4	5	6	7
3.1.	Aplicare	1	Administrația	Vicedirector medical	Maxim Igor		
3.2.	Aplicare	2	Administrația	Asistent medical șef	Pinteac Olga		
3.3.	Aplicare	3	UPU	Șef	Leontii Boris		
3.4.	Aplicare	4	Departamentul Clinic Anestezie și Terapie Intensivă	Șef	Cobîleşchi Serghei		
3.5.	Aplicare	5	Secția reanimare	Șef	Crivorucica Veceslav		
3.6.	Aplicare	6	Secția ATI nr.2	Șef	Boleac Diana		
3.7.	Aplicare	7	Secția Hemodializă	Șef	Negru- Mihalachi Rodica		
3.8.	Aplicare	8	Departamentul Clinic chirurgie	Șef	Gafton Victor		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/27 IMSP IMU
TITLU: PO Observație și înregistrare a indicațiilor pentru transfuzie și argumentarea remediului transfuzional	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

3.9.	Aplicare	9	Secția chirurgie nr.2	Șef	Zaharia Sergiu		
3.10.	Aplicare	10	Secția chirurgie nr.3	Șef	Vermeiuc Octavian		
3.11.	Aplicare	11	Secția chirurgie traume asociate	Șef	Gagauz Ion		
3.12.	Aplicare	12	Secția chirurgie toracică	Șef	Guțu Serghei		
3.13.	Aplicare	13	Secția chir. vascul.	Șef	Culiuc Vasile		
3.14.	Aplicare	14	Secția urologie	Șef	Axenti Alin		
3.15.	Aplicare	15	Secția ginecologie	Șef	Tihon Ludmila		
3.16.	Aplicare	16	Secția endoscopie	Șef	Dolghii Andrei		
3.17.	Aplicare	17	Blocul de operații	Șef	Galben Serghei		
3.18.	Aplicare	18	Secția sterilizare	Șef	Sorocianu D.		
3.19.	Aplicare	19	Departamentul Clinic Ortopedie și Traumat.	Șef	Hîncota Dumitru		
3.20.	Aplicare	20	Secția ortopedie și traumatologie nr.1	Șef	Zelenschi Victor		
3.21.	Aplicare	21	Secția ortopedie și traumatologie nr.2	Șef	Croitor Petru		
3.22.	Aplicare	22	Secția ortopedie și traumatologie nr.3	Șef	Cemîrtan Veaceslav		
3.23.	Aplicare	23	Secția ortopedie nr.1	Șef	Tocarciuc Vitalie		
3.24.	Aplicare	24	Secția ortopedie nr.2	Șef	Chetraru Victor		
3.25.	Aplicare	25	Secția microchirurgie	Șef	Calistru Anatol		
3.26.	Aplicare	26	Secția chirur. spinării	Șef	Ungurean Victor		
3.27.	Aplicare	27	Departamentul Clinic Neurochirurgie	Șef	Andronachi Victor		
3.28.	Aplicare	28	Secția neurochirurgie	Șef			
3.29.	Aplicare	29	Secția chirurgie OMF	Șef	Cebotari Mihail		
3.30.	Aplicare	30	Secția oftalmologie	Șef	Chișca Veronica		
3.31.	Aplicare	31	Laborat. medicină intervențională	Șef	Smolnițchii Roman		
3.32.	Aplicare	32	Departam.Clinic Neurologie, Epileptol. și Boli interne	Șef	Zota Eremei		
3.33.	Aplicare	33	Secția neurologie	Șef	Balanuța Tatiane		
3.34.	Aplicare	34	Secția neurol. BCV	Șef	Crivorucica Igor		
3.35.	Aplicare	35	Secția epileptologie	Șef	Gorincioi Nadejda		
3.36.	Aplicare	36	Secția boli interne	Șef	Grivenco Aliona		
3.37.	Aplicare	37	Secția terapie intensivă „Stroke”	Șef	Cernobrov Dumitru		

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/27 IMSP IMU
TITLU: PO Observație și înregistrare a indicațiilor pentru transfuzie și argumentarea remediului transfuzional	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

4. Scopul procedurii

Scopul prezentei Proceduri este de a asigura calitatea la indicarea și argumentarea transfuziei unităților de produse sanguine, care au fost primite de la Centrul Național de Transfuzie a Sângelui, și/sau prin schimb între instituții și indicarea corectă a primirii produselor sanguine.

5. Domeniul de aplicare a procedurii operaționale cadru.

Procedura se aplica în cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă – Departamentul Clinic Chirurgie, Departamentul Clinic Medicină de Urgență, Departamentul Clinic Anestezie și Terapie Intensivă și Reanimare și Departamentul Clinic Ortopedie și Traumatologie.

Prevederile prezentei proceduri se aplică de către tot personalul din cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă desemnat cu responsabilități în pregătirea pacientului pentru Transfuzia de Sânge.

6. Documente de referință aplicabile procedurii operaționale:

- SR EN ISO 9001:2008, actualizat în 2015 – Sistem de management al calității. Principii fundamentale și cerințe de bază;
- **SR ISO IWA 1:2009** - Sisteme de management al calității. Linii directoare pentru îmbunătățiri de proces în organizațiile de servicii de sănătate;
- **SR CEN/TS 15224:2007** - Servicii de sănătate. Sisteme de management al calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9001.
- **CLELLAND Mc, E. PIRIE, FRANKLIN IM et al.**, *Manualul european de utilizare rațională a sângelui*, Scoția 2010, 64 p.
- **ROBACK J.D., COMBS, M.R, GROSSMAN B.J. et al.**, *Manualul tehnic și standardele pentru băncile de sânge și serviciile de transfuzie, ediția 17*, Bethesda, Maryland, 2012, 1039 p.
- **CORCIMARU I., CEBOTARI S., BORȘ M.**, *Ghidul național în transfuziologie*, Chișinău 2011, 12

6.1. Reglementări internaționale:

- Regulamentul UE nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană.

6.2. Reglementări naționale:

- Ordinul Ministerului Sănătății nr.139 din 03.03.2010 „Privind asigurarea calității serviciilor medicale în instituțiile medico-sanitare”.
- Ordinul Ministerului Sănătății nr.519 din 29.12.2008 „Cu privire la sistemul de audit medical intern”.
- Ordinul Ministerului Finanțelor nr.189 din 05.11.2015 „Cu privire la aprobarea Standardelor naționale de control intern în sectorul public”.

6.3. Reglementări secundare:

- Ordinul MS nr.1038 din 23.12.2016 Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de evaluare a indicatorilor de performanță a activității instituției medico-sanitare publice și Listei indicatorilor de performanță a activității instituției medico-sanitare publice.

6.4. Reglementări interne:

- Organigrama IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
- Regulamentul de organizare și funcționare al IMSP Institutul de Medicină Urgentă;
- Regulamentul intern;
- Ordinul IMSP IMU nr.93 din 08 iunie 2017 „Cu privire la implementarea procedurii cadru privind elaborarea procedurilor în cadrul IMSP Institutul de Medicină Urgentă”;
- Circuitul documentelor, inclusiv cele electronice, aprobate la nivelul IMSP Institutul de Medicină Urgentă

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/27 IMSP IMU
TITLU: PO Observație și înregistrare a indicațiilor pentru transfuzie și argumentarea remediului transfuzional	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

6.5. Alte documente:

- Ordinul IMSP Institutul de Medicină Urgentă nr.5 din 09.01.2017 și nr.94 din 26.04.2016 privind instituirea Consiliului Calității;
- Ordinul IMSP Institutul de Medicină Urgentă nr.5 din 09.01.2017 privind numirea Responsabilului pe managementul calității serviciilor medicale din cadrul instituției;
- Ordinul conducătorului privind organizarea sistemului de audit medical.

7. Definiții și prescurtări ale termenilor utilizați în procedură.

7.1. Definiții ale termenilor:

Nr. Crt.	Termenul	Definiția și/sau dacă este cazul, actul care definește termenul
7.1.1.	Recepționarea	Primirea produselor și derivatelor sanguine de la CNTS preventiv inspectându-le vizual și detaliat, cu înregistrarea acestora în SIA CTS Manager, cu înregistrarea și monitorizarea Fișei de Temperatură.
7.1.2.	Transportarea	Amplasarea componentelor și derivatelor sanguine în containerele corespunzătoare, conform regulamentului și regimului de Temperatură și Transportarea acestora în Instituția noastră.
7.1.3.	Procedura	Prezentarea formalizată, în scris, a tuturor pașilor ce trebuie urmați, a metodelor de lucru stabilite și a regulilor de aplicat în vederea realizării activității, cu privire la aspectul procesual și al responsabilităților prestabilite în desfășurarea acestuia.
7.1.4.	Procedură operațională	Procedură care descrie o activitate sau un proces care se desfășoară la nivelul unui sau mai multor compartimente la nivel de instituție.

7.2. Abrevieri ale termenilor:

Nr. Crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
7.2.1.	CNTS	Centrul Național de Transfuzie a Sângelui
7.2.2.	CTS	Cabinetul de Transfuzie a Sângelui
7.2.3.	SIA CTS Manger	Serviciul Informațional comun cu CNTS
7.2.4.	PO	Procedură operațională

8. Descrierea prezentei proceduri operaționale:

8.1. INDICAȚIILE PENTRU TRANSFUZIA DE PLASMĂ PROASPĂT CONGELATĂ.

8.1.1. Indicații absolute:

1. Deficitul factorilor de coagulare, documentate (prin rezultatele analizelor de laborator), sau a inhibitorilor (antitrombină III, proteina C și S, C₁ esteraza). Deficitul ereditar a acestor Factori.
2. Sindromul CID acut. Hemoragii în sindromul CID (la necesitate se face tratament în combinație cu Crioprecipitat, la hemoragiile trombocitopenice se transfuzează împreună cu Concentrat de Plachete.)
3. Sepsis. Procesele Septico-purulente.
4. În caz de hemoragii chirurgicale masive, împreună cu Concentrat de Eritrocite.
5. Pregătirea pacienților pentru Intervenții chirurgicale, cu deficit de factor de coagulare.
6. În caz de necesitate a utilizării tratamentului cu factori de coagulare combinați.
7. În cuparea hemoragiilor în caz de terapie anticoagulantă.
8. În caz de hemoragii la bolnavii hepatici.

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/27 IMSP IMU
TITLU: PO Observație și înregistrare a indicațiilor pentru transfuzie și argumentarea remediului transfuzional	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

9. Hemoragii nechirurgicale în intervențiile urologice.
10. Hemoragii, cu confirmarea din laborator a deficitului factorilor de coagulare, la pacienții după intervenții chirurgicale.

8.1.2. Indicații relative:

1. Se efectuează doar în caz de prezența hemoragiilor sau Coagulopatiilor confirmate prin rezultatelor analizelor de laborator.
2. Transfuzia masivă.
3. Patologia gravă a ficatului.
4. Intervenție chirurgicală cu hemoragie masivă.

8.1.3. Indicații neconfirmate a PPC:

1. Hipovolemie.
2. Cazurile când se pot folosi substituenții sanguini sau preparate din sânge.
3. Susținerea alimentației parenterale în stările însoțite de pierderile proteice.
4. Tratamentul stărilor imunodeficitare.

8.2. INDICAȚIILE PENTRU TRANSFUZIA DE CONCENTRAT DE ERITROCITE.

8.2.1. Indicații absolute:

1. Anemia cu rezultatele confirmate de laborator: Hb < 70 g/l, Ht < 0,3 – 0,33 g/l, Er < 2,0 x 10¹²/l.
2. Anemie acută posthemoragică (traume grave, însoțite de hemoragie, hemoragie gastro-intestinală, uterine, hemoragii masive în timpul intervențiilor chirurgicale.)
3. Anemie, ce însoțește patologiile cronice ale tractului gastro-intestinal, patologii respiratorii, cardio-vasculare, sistemului renal, patologii ale ficatului.
4. Anemii în intoxcații, arsuri, complicații septico-purulente, ș.a.
5. Anemiile însoțite de dereglări hematopoietice (leucoze acute și cronice, anemiile aplastice).
6. Anemiile în tumori. Anemiile accentuate împreună cu predispoziție la hipercoagularea sanguină, tromboze.
7. Formele grave de anemie fierodeficitare, în caz că nu este efect de la tratament cu preparate din Fe⁺⁺.
8. Șocul traumatic și operațional, complicat cu hemoragie.
Se recomandă folosirea Concentratului Eritrocitar în combinație cu sol. Saline și substituenți sanguini.
9. Hipoxia anemică în stări normovolemice și hipovolemice.
10. Pregătirea pacienților anemizați pentru intervenții chirurgicale masive.
11. În caz de depistare la pacienții anemizați reacțiilor nehemolitice posttransfuzionale și prezența anticorpilor antileucocitari, antitrombocitari, în urma transfuziilor de concentrat eritrocitar, în acest caz se folosește Concentrat Eritrocitar Delasmatisat.
12. În caz de anemie la pacienți chirurgicali, ce au hipertensiune, insuficiența cardio-vasculară, respiratorie, renale, hepatice, ateroscleroză.

8.2.2. Indicații neconfirmate:

1. Hb > 70 g/l, Ht > 0,3 – 0,33 l/l, Er > 2,0 x 10¹² /l.
2. Cazurile când anemia poate fi compensată cu preparate medicamentoase

Ministerul Sănătății al Republicii Moldova IMSP Institutul de Medicină Urgentă	Procedura nr.02/27 IMSP IMU
TITLU: PO Observație și înregistrare a indicațiilor pentru transfuzie și argumentarea remediului transfuzional	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

8.3. INDICAȚII PENTRU TRANSFUZIA DE CRIOPRECIPITAT:

8.3.1. Indicații absolute:

1. În tratamentul Hemofiliei A.
2. Boala Willebrand
3. Deficitul factorului fibrino-stabilizator (factorul XIII).
4. Ca sursă de fibrinogen în sindromul de Coagulare Intravasculară Diseminată (CID sindrom)

8.4. INDICAȚII PENTRU TRANSFUZIA DE CONCENTRAT DE PLACHETE:

8.4.1. Indicații absolute:

1. Trombocitopenii de diferită genă însoțite de sindromul hemoragic pronunțat:
2. Trombocitopenii congenitale sau dobândite cu sindrom hemoragic.
La determinarea indicațiilor pentru transfuzia Concentratului de Plachete, se ia în considerație nu doar numărul de plachete, dar și situația clinică a pacientului și prezența sindromului hemoragic.

8.5. INDICAȚII PENTRU TRANSFUZIA DE ALBUMINĂ:

8.5.1. Indicații absolute:

1. Hemoragie acută masivă.
2. Tratamentul edemelor rezistente la diuretice, la pacienții cu hipoproteinemie (sindromul nefrotic, ascita).
3. Scăderea nivelului albuminei în plasmă sub nivelul sub 20 g/l sau a proteinei totale în sânge sub 40 g/l.

Precauții : Administrarea Albuminei de 20%, poate provoca majorarea volumului circulator al sângelui cu risc de dezvoltarea a edemului pulmonar.

Nu se recomandă pentru alimentarea parenterală, deoarece este prea costisitoare și nu conține Aminoacizii necesari.

8.6. INDICAȚII PENTRU IMUNOGLOBULINELE UMANE (NORMALĂ, ANTISTAFILOCOCICĂ).

8.6.1. Indicații absolute:

1. Profilaxia și tratamentul stărilor septice, manifestărilor infecțioase, ca Furunculoza, piodermie, Pneumonie, Sepsis, în asociere cu remediile antibacteriene.
2. Utilizarea în tratamentul stărilor imunodeficitare.

9. RESPONSABILITĂȚI ȘI RĂSPUNDERI ÎN DERULAREA ACTIVITĂȚII:

9.1. Director IMSP Institutul de Medicină Urgentă

- aprobă procedurile

9.2. Vicedirectorii IMSP Institutul de Medicină Urgentă

- impune aplicarea procedurii;
- asigură resurse pentru aplicarea procedurii.

IMSP Institutul de Medicină Urgentă	IMSP IMU
TITLU: PO Observație și înregistrare a indicațiilor pentru transfuzie și argumentarea remediului transfuzional	Departamentul Clinic Chirurgie Cabinetul de Transfuzie a Sângelui

10. CUPRINS:

Nr. componente	Denumirea componentei din cadrul procedurii operaționale	Pagina
0	Coperta	1
1.	Lista responsabililor de elaborarea procedurii operaționale	2
2.	Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale	2
3.	Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale	2-3
4.	Scopul procedurii operaționale	4
5.	Domeniul de aplicare a procedurii operaționale	4
6.	Documentele de referință aplicabile activității procedurate	4
7.	Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați în procedura operațională	5
8.	Descrierea procedurii operaționale	5-7
9.	Responsabilități și răspunderi în derularea activității	7
10.	Cuprins	8